

det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), at der ikke blev skjælnet tilstrækkelig mellem værdige og uværdige Trængende, og navnlig, at der ikke i dette Lovforslag gaves tilstrækkelige Bestemmelser i denne Henseende, maa jeg der-til bemærke, at det forekommer mig, at selv om man havde nok saa udførlige Bestemmelser om dette Forhold, blev man dog nødt til i alt Væsentligt at overlade det til de stedlige Bestyrersers Skjøn, hvem der skal anses for værdig eller uværdig Trængende, og jeg anser det for et Gode, at der efterhaanden oprettes Uvangsarbejdsanstalter eller Fattigforsørgelsesanstalter, hvad man nu vil kalde dem, i ethvert Amt, hvor Sognekommunerne kunne stille sig af med de Individer, som ere de vanskeligste at have med at gjøre. Derved vilde man for en Del kunne drage en Grændse mellem Værdige og Uværdige, ligesom, i det Mindste saavidt mit Kendskab rækker, de værdige Trængende i Almindelighed møde Belvilke, og saavidt mig bekendt er der Ingen, der viser Uvillie mod dem, men derimod Rebebonhed til at hjælpe dem. Hvad de frivillige Fattiggæstere angaar, maa det erkendes, at disse Kasser endnu ikke have virket, hvad man havde ventet sig af dem, endstjøndt de ganske vist have gjort nogen Gavn; men Grundene til, at de ikke have kunnet udrette mere, har jo for en Del været Mangel paa Midler og Interesse for dem. Hvorvidt det vil være rigtig at yde store Midler til dem, drifter jeg mig ikke til at sige noget Bestemt om; men jeg tror alligevel ikke, at det vil være rigtig at gjøre det under den Form, som disse Kasser nu have. Hvor der derimod i de forskellige Kommuner eller Sogne har dannet sig Understøttelsesforeninger, som selv samle og yde betydelige Bidrag, er det en anden Sag. Derfor anser jeg det for helbig at yde Bidrag til saadanne Foreninger, fordi jeg tror, at man til dem kan overlade at raade over Anvendelsen af disse Midler og anvende dem efter deres Skjøn; thi at det offentlige Fattigvæsen skulde indlade sig paa at understøtte dem, som ikke virkelig trænge til Fattighjælp, — ihvor megen Gavn det end kunde gjøre paa enkelte Steder — anser jeg for meget uheldigt; thi der vil da vist nok tilsidt reise sig Krav, som, om de end ikke ville overstige det offentlige Fattigvæsens Kræfter, dog i høi Grad ville blive byrdefulde. Disse Kravs Berettigelse vil bedst kunne undersøges og bedømmes af Understøttelsesforeninger, og de ville bedst kunne skjønne, hvorledes Forholdet er, om det vil være gavnligt at komme den Enkelte til Hjælp, for at han ikke paa Grund af et eller andet ham tilsidt Uheld skal komme over paa Fattigvæsenet. Det kunne saadanne Foreninger gjøre, men det kan det offentlige Fattigvæsen efter min Mening ikke indlade sig paa; thi det vilde føre det altfor vidt. Jeg skal forøvrigt slutte disse Bemærkninger med det Haab, at dette Lovforslag, som efter min Mening indbefolder mange gode Bestanddele, maa kunne blive bragt

til Ende i Nøgtdagens nuværende Samling. Det vil allerede være et stort Skridt fremad, man her gjør, hvis man kan faae denne Sag bragt færdig, en Sag, som jeg er overbevist om, at Mange ude omkring i Landet sætte en særdeles stor Pris paa at faae tilendebragt.

Nasmusen: Det er jo ganske vist, at den Sag, der handles om i dette Lovforslag, er af stor Bigtighed. Det er en Sag, som jeg er vis paa ligger ethvert Menneffe blandt Befolkningen stærkt paa Sinde, og vi tør næsten sige, at Alles Dine vogte paa, hvad vi i denne Henseende ville udrette her i denne Sag. Men foruden at det er en vigtig Sag, tror jeg ogsaa, at det er en vanskelig Opgave at løse, og der er neppe ret Mange her i Salen, som drifte sig til at træde frem og vedkjende sig, at deres Mening om denne Sag er den ene rigtige. Jeg mener derfor, at vi skulle være noget, om jeg saa tør sige, høielige overfor hverandre til alle Sider, give lidt efter, se at faae det bedst Mulige ud af denne Sag og se at komme til et godt Resultat. Hvad angaar det, som omhandler Forsørgelsespligten, navnlig med Hensyn til den gjensidige Forsørgelse af Forældre og Børn, da kan jeg ganske henholde mig til, hvad der er udtalt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen). Jeg finder, at det er en meget uheldig Bestemmelse, der herom findes i Loven, og jeg tror ikke, at den vil føre til det, som mulig har været Hensigten med at sætte denne Paragraf ind i Loven. Hvad Begrundelsen heraf angaar, kan jeg ganske henholde mig til, hvad derom er udtalt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds. — Med Hensyn til de 15 Mar, der tales om, er jeg ogsaa af den Mening, at det er for lang en Tid. Jeg er af den Mening, at det vilde være omtrent det samme som at lade Jødestedet være Forsørgelseskommune. Det vil vist sjældent blive Tilfældet, at et Menneffe vil opholde sig saa længe i en Kommune, skjøndt det naturligvis kan ske. Jeg tror derfor, at man hellere skulde gaa til en mindre Tidfrist. — Jeg skal nu tillade mig at gaa over til at omtale Forsørgelsesmaaden. Der er Mange, som tro, at den bedste Forsørgelsesmaade er den, at de Fattige blive forsynede paa Fattiganstalter eller Fattiggaarde, medens Andre tro, at den bedste Forsørgelsesmaade er den, at de Fattige blive forsynede udenfor Fattiganstalterne. Der er jo dem, der, saa at sige, sværme for Fattiganstalter, og der er dem, der ere Modstandere af Fattiganstalter; jeg hører til de Sidste. Vi have en Fattiggaard, hvor jeg bor; men jeg har endnu aldrig gjort denne Fattiggaard den Ære at besøge den af den Grund, at jeg har Modbydelighed for den; men desuagtet er jeg ikke uvidende om, hvorledes det der gaar til, jeg søger tværtimod jævnic at gjøre mig bekendt med, hvorledes Forholdene paa Fattiggaarden ere. Jeg er enig i, hvad der er udtalt